

Кәсіптік стандарт: «Көпірлер мен туннельдер құрылысы»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы:

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Құрылыс – табиғи немесе жасанды кеңістікті шектері бар, өндіріс үдерістерін орындауға және материалдық құндылықтарды сақтауға немесе адамдардың жүктердің уақытша болуына (жылжуына), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсемдер, сымдар жүйесі) арналған көлемді, жазық немесе сызықтық нысан (жер үсті, су үсті және (немесе) жер асты, су асты). Құрылыс, сондай-ақ көркемдік-эстетикалық, сәндік-қолданбалы немесе мемориалдық мақсаттарға арналған болуы мүмкін.

2) Көпір құрылыстары – көлік жолын кедергілер арқылы жылжытуға арналған бір немесе бірнеше аралық құрылымдар мен тіректерден тұратын жол инженерлік құрылыс. Бұл топқа көпірлер, өтпелі жолдар, виадуктар, эстакадалар, көпір-арналар жатады.

3) Туннель – жердің қалың қабаты, тау алабы немесе суасты кедергілері арқылы өтетін көлік құралдарын, су таратқыштарды және т.б. өтуіне арналған жерасты инженерлік құрылысы.

4) Құрылыс жобасы (құрылыстық жоба) – көлемдік-жоспарлау, құрылымдық, технологиялық, инженерлік, табиғатты қорғау, экономикалық және басқа да шешімдерден, сондай-ақ құрылысты ұйымдастыру және жүргізуге, ауданды инженерлік дайындауға және жайластыруға арналған сметалық есептерден тұратын жобалық (жобалық-сметалық) құжаттама. Құрылыс жобасына, сондай-ақ аяқталмаған нысандар құрылысын консервациялау және өз ресурсын игерген нысандарды кейіннен кәдеге жарату жобалары да жатады.

5) Инженер-техникалық қызметкер – сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласында өндіріс үлерісін ұйымдастыру және басшылық етуді жүзеге асыратын орташа кәсіби немесе жоғары білімі бар жеке тұлға.

6) Ғимараттардың (құрылыстардың) инженерлік жабдықтары – материалдық құндылықтардың сақталуын, сондай-ақ технологиялық жабдықтар мен өндірістік үдерістерді инженерлік қамтамасыз ететін адамдардың тұруына (тұрмысына), еңбек қызметіне (тұрмысына) нормативтік немесе жайлы жағдай жасайтын инженерлік жүйелер мен техникалық құрылғылар кешені.

7) Жобаның ақпараттық моделі (Project Information Model; PIM) – құрылыс нысанын (активті) салу кезеңіндегі ақпараттық модель. Құрылыс сатысында жобаның ақпараттық моделі (PIM) құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізуді жоспарлау, талдау және бақылау, материалдар мен жабдықтарды жеткізу, бақылау іс-шараларын және қауіпсіздік техникасын сақтау жөніндегі іс-шараларды орындау үшін қолданылады.

8) Активтің ақпараттық моделі (Asset Information Model; AIM) – активті пайдалану сатысындағы ақпараттық модель.

9) Жалпы деректер ортасы (Common Data Environment; CDE;) – басқарылатын үдерістің көмегімен ақпараттық модель деректерін жинауға, басқаруға және бөлуге арналған кез келген жеке алынған жобаға немесе активке арналған бірыңғай ақпарат көзі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) БЖ – бағдарламалық жасақтама

2) ҚМЖ – құрылыс-монтаждау жұмыстары

3) ҚНАМТ – құрылыс нысандарын ақпараттық модельдеу технологиясы

4) БХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктелуі

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Название профессионального стандарта: Көпірлер мен туннельдер құрылысы

5. Кәсіптік стандарттың коды: F42130002

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Ғ Құрылыс

42 Азаматтық құрылыс

42.1 Автомобиль жолдары мен темір жолдардың құрылысы

42.13 Көпірлер мен туннельдер құрылысы

42.13.0 Көпірлер мен туннельдер құрылысы

7. Краткое описание профессионального стандарта: Әртүрлі көпір құрылыстарын, виадуктерді, эстакадаларды, өтпелі жолдарды, күрделі көп қабатты қиылыстарды, жаяу жүргіншілер көпірлерін және басқа да автожол, темір жол және қалалық көлік құрылыстарын, көлік туннельдерін, жаяу жүргіншілер және коллекторлық туннельдерді, ірі жерасты көлік және көпфункционалды кешендерді қамтитын көпірлер мен туннельдерді, жаңа жүрдек көлік түрлеріне арналған туннельдер мен құрылыстар және басқа да жерасты құрылыстарынан тұратын азаматтық құрылыс нысандарын салумен айналысатын мамандардың біліктілік, кәсіби білім деңгейіне және олардың құрамына қойылатын талаптарды айқындайды

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) Автомобиль кранының машинисі - 2 уровень ОРК
- 2) Гидрооқшаулаудағы оқшаулаушы - 2 уровень ОРК
- 3) Арматурашы - 2 уровень ОРК
- 4) Арматурашы (құрылыс-монтаж және құрылыс-жөндеу жұмыстары) - 3 уровень ОРК
- 5) Автомобиль кранының машинисі - 3 уровень ОРК
- 6) Гидрооқшаулаудағы оқшаулаушы - 3 уровень ОРК
- 7) Арматурашы (құрылыс-монтаж және құрылыс-жөндеу жұмыстары) - 4 уровень ОРК
- 8) Гидрооқшаулаудағы оқшаулаушы - 4 уровень ОРК
- 9) Автомобиль кранының машинисі - 4 уровень ОРК
- 10) Учаске бастығы (құрылыста) - 6 уровень ОРК
- 11) Бөлім бастығы (құрылыста) - 6 уровень ОРК
- 12) Көліктік объектілердің құрылысы жөніндегі инженерлер - 6 уровень ОРК

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Автомобиль қранының машинисі»:			
Топтың коды:	8343-1		
Қызмет атауының коды:	8343-1-002		
Кәсіптің атауы:	Автомобиль қранының машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Кран автокөлігінің машинисті		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8343-2-008 Машинист-краншы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көпір құрылыстары мен түнелдерді салу кезінде кран автокөлігін басқару		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кран автокөлігін қабылдау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Кран автокөлігін қабылдау.	Дағды 1: Кран автокөлігін қабылдау, автокранды жұмысқа дайындау, жұмыс орнын дайындау жұмыстарын орындау.	Машықтар:	
		СБЖ бойынша 2-деңгей 1. Көлікті жұмысқа дайындау. 2. Жұмыс орнын дайындау. 3. Кран жұмыс істеп тұрған кезде қауіпсіздік жүйесінің іске қосылуын тексеру. 4. Қызмет көрсетілетін қранның тораптары мен механизмдерін майлау. 5. Тежегіш механизмдерін реттеу.	

		Білімдер:	
		СБЖ бойынша 2-деңгей 1. Қозғалтқыштар мен реттегіштердің қосылуын білу. 2. Электр техникасы және слесерлік ісі негіздерін білу. 3. Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі талаптарын және ішкі тәртіп ережелерін білу. 4. Экологиялық нормалар мен өнеркәсіптік санитария нормаларын білу. 5. Жұмыс орны мен өндірістік аймаққа қойылатын санитарлық нормалар талаптарын білу. 6. Еңбек гигиенасына қойылатын нормалар мен талаптарды, жазатайым оқиғалар кезінде дәрігерге дейінгі көмек көрсету ережелерін білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Кран автокөлігінің машинисті	
10. Кәсіптің карточкасы «Гидрооқшаулаудағы оқшаулаушы»:			
Топтың коды:	7124-3		
Қызмет атауының коды:	7124-3-001		
Кәсіптің атауы:	Гидрооқшаулаудағы оқшаулаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Гидрооқшаулаудағы оқшаулаушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7124-1-002 Термооқшаулаудағы оқшаулаушы 7124-2 -003 Оқшаулаушы, қазандар мен құбырларды оқшаулау 7124-3 -002 Оқшаулаушы, дыбысоқшаулау 7124-4 -003 Сымдарды оқшаулаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Гидрооқшаулау бойынша жұмыстар		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Гидрооқшаулау үшін беттер мен материалдарды дайындау және құрылымдар мен құрылыстарды гидрооқшаулау бойынша қарапайым жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Гидрооқшаулау үшін беттер мен материалдарды дайындау және			

құрылымдар мен құрылыстарды гидрооқшаулау бойынша қарапайым жұмыстарды орындау	Дағды 1: Бетті және гидрооқшаулауға арналған материалдарды дайындау бойынша операцияларды орындау	Машықтар:
		СБЖ бойынша 2-деңгей 1. Бетті шаң мен ластан тазарту. 2. Материалдарды тасымалдау. 3. Орама материалдарын қайта орау, оларды талық қабатынан тазарту. 4. Оқшауланатын беттерді битум пастасымен кертү. 5. Жерүсті құрылыстарын-дағы гидрооқшауды қорғау үшін құмды тіректерді салу. 6. Құламалар мен қазаншұңқырлардың түбін ауыр мұнаймен жабу. 7. Оқшаулауды бөлшектеу.
		Білімдер:
		1. Негізгі оқшаулау материалдары мен олардың мақсатын, номенклатурасы мен жіктелуін білу. 2. Гидрооқшаулауға арналған беттер мен материалдарды дайындау тәсілдерін білу. 3. Ыстық оқшаулау материалдарын тасымалдау ережелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Құрылымдар мен құрылыстарды гидрооқшаулау бойынша қарапайым жұмыстарды орындау операцияларын жүзеге асыру.	Машықтар:
		СБЖ бойынша 2-деңгей 1. Сыртқы бетон беттерін суық мастикалармен жабу. 2. Битум мастикаларын, құйылмалы асфальт ерітіндісін, толь лактарын, идитол желімін және негіз астарларын дайындау. 3. Қарапайым жазық шатырларды гидрооқшаулау. Асфальт қоспаларын көлденең беттерге төсеу. 4. Гидрооқшаулауды цемент тұтастырғыштармен қорғау. 5. Жабындарды құйылмалы кеуекбетонмен оқшаулау. 6. Тақталарды көлденең бетке жапсыру. 7. Жіктерді жаққышпен немесе қалақшамен жаға отырып, арнайы герметикалармен тұмшалау. 8. Тиоколды герметиктер мен қарапайым акрил және эпоксидті құрамдарды дайындау. 9. Оқшаулау материалдарын ыстық битуммен немесе бензин - битум ерітіндісімен сіңдіру. 10. Оқшауланатын беттерді механикаландырылған құралдармен кертү.
		Білімдер:
		1. Оқшаулау материалдарының негізгі қасиеттерін білу. 2. Битум мастикаларын, негіз астарларын, герметиктерді және басқа да арнайы құрамдарды дайындау тәсілдерін білу. 3. Беттерді гидрооқшаулауды және жіктерді тұмшалауды орындау тәсілдерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Гидрооқшаулаудағы оқшаулаушы Оқшаулаушы, қазандар мен құбырларды оқшаулау Сымдарды оқшаулаушы

11. Кәсіптің карточкасы «Арматурашы»:			
Топтың коды:	7111-1		
Қызмет атауының коды:	7111-1-002		
Кәсіптің атауы:	Арматурашы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Арматурашы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7114-3-002 Бетоншы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қарапайым және күрделі арматура қаңқаларын дайындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жазық торларды, кез келген күрделі кеңістіктік қаңқаларды құрастыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жазық торларды, кез келген күрделі кеңістіктік қаңқаларды құрастыру	Дағды 1: Жазық торларды, кез келген күрделі кеңістіктік қаңқаларды құрастыру бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Арматуралық болатты электр шығырымен орау және тарту. 2. Арматуралық болатты қол шығырымен орау және тарту. 3. Арматуралық болатты жетектік және жарлытай автоматты білдектерде кесу. 4. Жетекті және жартылай автоматты білдектерде арматуралық болатты кесу. Арматуралық болатты механикалық және электромеханикалық тәсілдермен, созу, жалғау, күштік калибрлеу, тарту немесе контактілі электр қыздыру жолымен беріктендіру. 5. Арматуралық болатты бір өзекте төрт ретке дейін иілетін механикалық білдектерде майыстыру. 6. Бастиектерді немесе тығырықтарды, төлкелерді, гильзаларды түсіру және престеу жолымен алдын ала кернеулі бұйымдарға арналған арматуралық өзектердің ұштарын анкерлеу. 7. Тартылатын стендтерде және арнайы желілерде ішекті пакеттерді жасау. 8. Қарапайым құрылымдар қалыбында өзектер мен қаңқалардың орналасуын белгілеу. 9. Салмағы 100 кг дейінгі қарапайым торлар мен жазық қарапайым қаңқаларды құрастыру және орнату. 10. Қарапайым және күрделілігі орташа кеңістік қаңқаларды дайын торлар мен бөлшектерден тоқу тәсілімен құрастыру. 11. Белгілі бір үлгілер бойынша ағашбезі мен гипс қалыптарға арналған сымнан арматураны дайындау. 12. Қарапайым салу бөлшектерін орнату және бекіту. 13. Іргетастар мен тақталарда жекелеген өзекшелерден арматураны орнату. 14. Арматураны қолмен байлау тәсілімен бекіту.	

		Білімдер:	
		1. Арматураны дайындауға арналған жабдықтың әрекет ету қағидатын білу. 2. Арматураны дайындау ережесін, қарапайым арматура мен арматура құрылымын құрастыру, орнату және бекіту тәсілдерін білу. 3. Дайындалатын арматураға эскиз жасау және сызбаларды оқу ережелерін, арматураны ілмектеу және орнын ауыстыру тәсілдерін білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Арматураны	
12. Кәсіптің карточкасы «Арматураны (құрылыс-монтаж және құрылыс-жөндеу жұмыстары)»:			
Топтың коды:	7111-1		
Қызмет атауының коды:	7111-1-002		
Кәсіптің атауы:	Арматураны (құрылыс-монтаж және құрылыс-жөндеу жұмыстары)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Арматураны		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7114-3-002 Бетоншы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қарапайым және күрделі арматура қаңқаларын дайындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделі кеңістікті қаңқаларды жинау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Күрделі кеңістікті қаңқаларды жинау			

	Дағды 1: Күрделі кеңістікті қаңқаларды жинау бойынша операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Арматуралық болатты механикалық білдектерде бір өзекте төрт реттен артық мөлшерде майыстыру. 2. Салмағы 100 кг-нан асатын қарапайым торлар мен жазық қаңқаларды құрастыру және орнату. 3. Дайын торлар мен бөлшектерден жасалған күрделі кеңістіктік қаңқаларды бекіткіштер мен байлауларды орнату тәсілімен құрастыру. 4. Автоматты білдектерде арматураны дайындау. 5. Жекелеген өзекшелерден арматураны массивтерде, бағаналарда, қабырғаларда және қалқаларда орнату. 6. Арматуралық өзектерді, ішекті пакеттерді және беріктігі жоғары сым байламдарын алдын ала тарту. 7. Күрделілігі орташа құрылымда анкерлік бұрандамалар мен салмалы бөлшектерді орнату. 8. Ванналық және ванналық-жікпен пісіруге арналған арматуралық шығарылымдарды бөлу.	
		Білімдер:	
		1. Алдын ала кернеуге және арматураны монтаждауға арналған такелаждық құрылғылар мен механизмдерді қолдану ережесін білу. 2. Шаблонда немесе кондукторда өзекшелердің, торлардың, қаңқалардың орналасуын белгілеу тәсілдері және оларды сызбалар мен эскиздер бойынша салыстыру. 3. Арматураны дәнекерлеуге дайындау ережелерін білу. 4. Қолданылатын электрмен дәнекерлеу аппараттарының құрылымын және оларға қызмет көрсету ережесін білу. 5. Болат маркасына байланысты электродтарды таңдау әдістерін білу. 6. Дайындалатын бұйымдарға ерекшеліктерді, эскиздерді жасау және сызбаларды оқу ережелерін білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Арматураны	
13. Кәсіптің карточкасы «Автомобиль кранының машинисі»:			
Топтың коды:	8343-1		
Қызмет атауының коды:	8343-1-002		
Кәсіптің атауы:	Автомобиль кранының машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Кран автокөлігінің машинисті		

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Жердегі авиациялық радиэлектронды жабдықтарды техникалық пайдалану	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8343-2-008 Машинист-краншы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көпір құрылыстары мен түнелдерді салу кезінде кран автокөлігін басқару		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кран автокөлігін басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Кран автокөлігін басқару	Дағды 1: Кран автокөлігін басқару бойынша операцияларды орындау.	Машықтар:	
		СБЖ бойынша 3-деңгей Автокрандарды басқару: 1. 4-дәреже (СБШ 2-деңгейі) Жүк көтергіштігі 6,3 т дейін кран автокөліктері (тек қана); 2. 5-дәреже (СБШ 2-деңгейі) Жүк көтергіштігі 6,3 т-дан 10 т дейін кран автокөліктері (тек қана); 3. 6-дәреже (СБШ 3-деңгейі) Жүк көтергіштігі 10 т-дан 20 т дейін кран автокөліктері; 4. 7-дәреже (СБШ 4-деңгейі) Жүк көтергіштігі 20 т-дан жоғары 40 т дейін кран автокөліктері; 5. 8-дәреже (СБШ 4-деңгейі) Жүк көтергіштігі 40 т-дан жоғары 60 т дейін кран автокөліктері;	
		Білімдер:	
	СБЖ бойынша 3-деңгей 1. Құрылғыны, жабдықтың принциптік сызбасын және механизмдердің өзара әрекеттесуін, оларды баптау ережесін білу. 2. Қозғалтқыштар мен реттегіштерді қосу жүйесін білу. 3. Электр техникасы және слесерлік ісі негіздерін білу. 4. Көліктермен жұмыс істеу кезінде жол қозғалысы ережелері мен орнатылған сигналдандыруды білу. 5. Жанар-жағар май материалдары мен электр энергиясының нормаларын білу.		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Кран автокөлігінің машинисті	
14. Кәсіптің карточкасы «Гидрооқшаулаудағы оқшаулаушы»:			
Топтың коды:	7124-3		
Қызмет атауының коды:	7124-3-001		
Кәсіптің атауы:	Гидрооқшаулаудағы оқшаулаушы		

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Гидрооқшаулаудағы оқшаулаушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Жылу техникалық жабдықтар және жылу мен жабдықтау жүйелері (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7124-1-002 Термооқшаулаудағы оқшаулаушы 7124-2 -003 Оқшаулаушы, қазандар мен құбырларды оқшаулау 7124-3 -002 Оқшаулаушы, дыбысоқшаулау 7124-4 -003 Сымдарды оқшаулаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Гидрооқшаулау бойынша жұмыстар		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жерасты металл, бетон және басқа құрылыстарды гидрооқшаулау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жерасты металл, бетон және басқа құрылыстарды гидрооқшаулау	Дағды 1: Жерасты металл және басқа да құрылыстарды гидрооқшаулау жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:	
		СБЖ бойынша 3-деңгей 1. Тік беттерді төсеніштермен, орама материалдармен және битум мастикаларымен гидрооқшаулау. 2. Суық және ыстық асфальт қоспаларынан жасалған сылақты гидрооқшаулау. 3. Құйылмалы, желімдеу және бояу гидрооқшаулауды төсеу. 4. Деформациялық жіктер мен бетонды гидротехникалық құрылыстарды суық мастикалармен толтыру. 5. Гидрооқшаулағыш кілтектерді құю.	
		Білімдер:	
		1. Гидрооқшаулағыш жамылғылардың негізгі құрылымдары мен қасиеттерін білу. 2. Битум мастикасын жағу және тік беттерге орама материалдарды жапсыру тәсілдерін білу. 3. Оқшаулау материалдары мен жамылғылардың сапасына қойылатын талаптарды білу. 4. Кілтектерді оқшаулау тәсілдерін білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Жазық беттерді төменнен бастап гидрооқшаулау операцияларын орындау	Машықтар:	
		СБЖ бойынша 3-деңгей 1. Төменнен бастап жазық беттерді гидрооқшаулау. 2. Тік беттерде гидрооқшаулауды темірбетон тақталармен немесе ағаш қалыптар арқылы қорғау. 3. Қарапайым көлбеу шатырларды гидрооқшаулау. 4. Пневматикалық құралдардың көмегімен жіктерді арнайы герметикалармен тұмшалау. 5. Төсемдерді дәнекерлеу арқылы полиэтилен қабықшадан жасалған сүзгілеуге қарсы экранды төсеу.	

		Білімдер:	
		1. Гидротехникалық құрылыстардағы деформациялық жіктерді оқшаулау тәсілдерін білу. 2. Сылақ, құйылмалы, бояу және жабыспалы оқшаулауды жағуды білу. 3. Жер асты металл құрылыстарын, құбырларды, су қоймаларын, көміртекті және төмен қоспаланған болаттан жасалған басқа да құрылыстарды оқшаулау тәсілдерін білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Гидрооқшаулаудағы оқшаулаушы	
	4	Оқшаулаушы, қазандар мен құбырларды оқшаулау Сымдарды оқшаулаушы	
15. Кәсіптің карточкасы «Арматурашы (құрылыс-монтаж және құрылыс-жөндеу жұмыстары)»:			
Топтың коды:	7111-1		
Қызмет атауының коды:	7111-1-002		
Кәсіптің атауы:	Арматурашы (құрылыс-монтаж және құрылыс-жөндеу жұмыстары)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Арматурашы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7114-3-002 Бетоншы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қарапайым және күрделі арматура қаңқаларын дайындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделі торлар мен жазық қаңқаларды құрастыру және монтаждау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Күрделі торлар мен жазық қаңқаларды құрастыру және монтаждау			

Дағды 1: Күрделі торлар мен жазық қаңқаларды құрастыру және монтаждау бойынша операцияларды орындау	Машықтар: СБЖ бойынша 4-деңгей 1. Күрделі торлар мен жазық қаңқаларды (массасына қарамастан), салмағы 100 кг артық қос торларды және дайын торлар мен бөлшектерден жасалған негізгі құрылымдарға арналған кеңістіктік қаңқаларды құрастыру және монтаждау. 2. Арматураны бетонға тартумен құрастыру-блоктық элементтерді ірілендіріп құрастыру. 3. Беріктігі жоғары сымдардың, өзектер мен арматуралық ішекті-пакеттердің байламдарын керме станцияларымен тарту. 4. Жылжымалы қалыпта бетондалатын құрылымдарға арналған арматураны құрастыру. 5. Тақталы негіздерде, арқалықсыз және қырлы жабындарда, баспалдақ маршында, көпірлердің аралық құрылыстарында, кен қазбаларының кері күмбездері мен қисық сызықты қабырғаларында, ұңғымаларда, градирен мұнараларында, құбырларда және т.б. сызбалар бойынша орналасуын белгілей отырып, жекелеген өзекшелерден арматураны монтаждау. 6. Көпірлердің арматуралық өзектері мен тақталы аралық құрылыстардың байламдарын алдын ала керу. 7. Күрделі құрылымдарға арналған салмағы 600 кг дейінгі анкерлік бұрандамалар мен салмалы бөлшектерді орнату. Білімдер: 1. Қызмет көрсетілетін керу станцияларының, механизмдер мен тетіктердің құрылысы мен әрекет ету қағидатын білу. 2. Сызба және эскиздер бойынша кеңістіктік қаңқаларды, арматуралық блоктарды және фермопакеттерді құрастыру кезінде өзекшелердің орналасуын белгілеу тәсілдерін білу. 3. Салу бөлшектері мен анкерлік бұрандамаларды орнату ережесін, құрастыру-блокты элементтерді құрастыру тәсілдерін білу. 4. Орнатылған арматуралар мен арматура құрылымдарын тексеру тәртібін білу. 5. Арматуралық болаттардың физика-механикалық қасиеттерін, арматуралық қаңқалар мен блоктарды қабылдау ережесін білу. 6. Күрделі торлар мен жазық қаңқаларды және кеңістіктік қаңқаларды монтаждауды жүргізу кезіндегі қауіпсіздік техникасы қағидаларын білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 2: Аса күрделі кеңістік арматуралық қаңқа-ларды құрастыру және монтаждау бойынша операция-ларды орындау	Машықтар:	
		СБЖ бойынша 4-деңгей 1. Негізгі темірбетон бұйымдары мен құрылымдарына арналған күрделі арматуралық қаңқалардың бас үлгілерін сызбалар бойынша дайындау. 2. Ерекше күрделі кеңістіктік арматуралық қаңқаларды, армапалубалық блоктарды және фермапакеттерді құрастыру және монтаждау. 3. Шлюз бастарында қақпаларға арналған салмалы бөліктері бар, сорғыш құбырларда, спиральді камераларда, қалқанды арқалықтарда, генератор астындағы құрылымдарда, су түбіндегі және жеткізуші құбырларда, галереяларда, ауа өткізгіштерде, турбогенераторлардың іргетастарында, бункерлерде, бункерлік галереяларда, төбелер мен жұқа қабырғалы қабықшаларда, аркалар мен арка арасындағы байламдарда жекелеген өзекшелерде арматураны монтаждау. 4. Жекелеген сымдар мен жіптерден арматуралық бумаларды дайындау. 5. Қаңқадан, торлардан және алдын ала керілетін өзектер мен байламдардан жасалған көпірлердің аралық құрылыстарының арматурасын монтаждау. 6. Қырлы және қорапты аралық құрылыстардың бумаларын алдын ала керу. 7. Көпірлер мен су өткізу құбырларының арматурасын монтаждау. 8. Күрделі және аса күрделі құрылымдарға салмағы 600 кг астам салмалы бөлшектерді орнату.	
		Білімдер:	
		1. Жекелеген сымдар мен жіптерден арматуралық бумаларды дайындау технологиясын білу. 2. Аса күрделі кеңістіктік қаңқаларды, армапалубалы блоктарды және фермапакеттерді жасау және монтаждау технологиясын білу. 3. Дайындалатын арматуралық элементтер мен құрылымдарға қойылатын талаптарды білу. 4. Аса күрделі кеңістіктік қаңқаларды монтаждау кезінде қауіпсіздік техникасы ережелерін білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Арматураны	
16. Кәсіптің карточкасы «Гидрооқшаулаудағы оқшаулаушы»:			
Топтың коды:	7124-3		
Қызмет атауының коды:	7124-3-001		
Кәсіптің атауы:	Гидрооқшаулаудағы оқшаулаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
подуровень квалификации по ОРК:			

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Гидрооқшаулаудағы оқшаулаушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Жылу техникалық жабдықтар және жылу мен жабдықтау жүйелері (түрлері бойынша)	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7124-1-002 Термооқшаулаудағы оқшаулаушы 7124-2 -003 Оқшаулаушы, қазандар мен құбырларды оқшаулау 7124-3 -002 Оқшаулаушы, дыбысоқшаулау 7124-4 -003 Сымдарды оқшаулаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Гидрооқшаулау бойынша жұмыстар		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Гидротехникалық құрылыстардың бетін оқшаулау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Гидротехникалық құрылыстардың бетін оқшаулау	Дағды 1: Гидротехникалық құрылыстардың бетін оқшаулау бойынша операцияларды орындау	Машықтар:	
		СБЖ бойынша 4-деңгей 1. Толқындардың, мұздың, жүзетін заттардың және т. б. әсеріне ұшырайтын гидротехникалық құрылыстардың бетін оқшаулау. 2. Ортаның химиялық агрессивтілігі кезінде батырма құдықтар мен кессондардың сыртқы бетін оқшаулау. 3. Көпірлердің жүру бөлігін оқшаулау. 4. Күрделі шатырларды гидрооқшаулау. 5. Ірі блоктар мен қабықтардан жасалған гидрооқшаулағыш жамылғыларды төсеу. 6. Температуралық жіктерде хлоропренді каучуктен жасалған кілтектерді орнату.	
		Білімдер:	
		1. Химиялық әсерге және динамикалық жүктемелерге ұшырайтын беттерді орындау тәсілдерін білу. 2. Гидрооқшаулау жұмыстарын жүргізуге және қабылдауға арналған техникалық шарттарды білу. 3. Гидрооқшаулағыш кілтектерде көп қабатты тығыздағыштарды орнату тәсілдерін білу. 4. Гидротехникалық құрылыстардың бетін оқшаулау кезіндегі қауіпсіздік техникасы қағидаларын білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Гидрооқшаулау бөліктерімен және деформациялық жіктермен жанасқан жерлерде гидрооқшаулау қабатын төсеу бойынша операцияларды орындау	Машықтар:	
		СБЖ бойынша 4-деңгей 1. Сығылатын негіздерде тұрғызылатын гидротехникалық құрылыстардың бетон массивтерінің деформациялық жіктерінің асфальт кілтектерін орнату. 2. Анкерлер мен құбырлардың оқшаулау жамылғылары арқылы өткізуге арналған орама гидрооқшаулағыш материалдардан жасалған розеткаларды орнату. 3. Гидрооқшаулағыш кілтектерде және деформациялық жіктерде тот баспайтын болаттан жасалған металл диафрагмаларды орнату. 4. Кілтектерде көп қабатты тығыздағыштарды орнату.	

		Білімдер:	
		1. Аса күрделі конфигурациялы беттерді гидрооқшаулауды қолдану тәсілдерін білу. 2. Гидрооқшаулағыш кілтектерде көп қабатты тығыздағыштарды орнату тәсілдерін білу. 3. Гидротехникалық құрылыстарды гидрооқшаулау бойынша аса күрделі жұмыстарды орындау қағидаларын білу. 4. Гидротехникалық құрылыстарды гидрооқшаулау бойынша аса күрделі жұмыстарды орындау кезіндегі қауіпсіздік техникасы қағидаларын білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Гидрооқшаулаудағы оқшаулаушы Оқшаулаушы, қазандар мен құбырларды оқшаулау	
	4	Сымдарды оқшаулаушы	
17. Кәсіптің карточкасы «Автомобиль кранының машинисі»:			
Топтың коды:	8343-1		
Қызмет атауының коды:	8343-1-002		
Кәсіптің атауы:	Автомобиль кранының машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Кран автокөлігінің машинисті		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Жердегі авиациялық радиэлектронды жабдықтарды техникалық пайдалану	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8343-2-008 Машинист-краншы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көпір құрылыстары мен түнелдерді салу кезінде кран автокөлігін басқару		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жүйелер мен тораптарды баптау, реттеу, техникалық қызмет көрсету және профилактикалық жөндеу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жүйелер мен тораптарды баптау, реттеу, техникалық қызмет көрсету және профилактикалық жөндеу.			

	Дағды 1: Жүйелер мен тораптарды баптау, реттеу, техникалық қызмет көрсету және профилактикалық жөндеу операцияларын орындау.	Машықтар: СБЖ бойынша 4-деңгей 1. Кран жұмыс істеген кезде қауіпсіздік жүйелерінің іске қосылуын тексеру. 2. Қызмет көрсетілетін кранның тораптары мен механизмдерін майлау. 3. Тежегіш механизмдерін реттеу. 4. Шығыс материалдарын іріктеу және дайындау, ақауларды анықтау.	
		Білімдер: СБЖ бойынша 4-деңгей 1. Машиналар мен механизмдердің электрлік, гидравликалық және кинематикалық сұлбаларының құрылысын білу 2. Қызмет көрсетілетін құрылыс машиналары мен механизмдерін баптау, реттеу, техникалық қызмет көрсету және профилактикалық жөндеу ережелерін білу. 3. Ақаулардың алдын алу және жою тәсілдерін білу. 4. Бақылау-өлшеу аспаптары мен құралдарының мақсаты мен құрылысын білу. 5. Жабдықтың, машиналар мен механизмдердің құрылысына қойылатын талаптарды, ақауларды анықтау әдістерін, орындалған жұмыстарды тапсыру тәртібін білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Кран автокөлігінің машинисті	
18. Кәсіптің карточкасы «Учаске бастығы (құрылыста)»:			
Топтың коды:	1323-0		
Қызмет атауының коды:	1323-0-024		
Кәсіптің атауы:	Учаске бастығы (құрылыста)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-п-м бұйрығымен бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметкерлер лауазымдарының БА (17.04.2013 ж. енгізілген өзгертулермен), Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2012 жылғы 25 маусымда № 7755 тіркелді Цехтің (телім) бастығы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1323-0-023 Ауысым бастығы (құрылыстағы)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құрылыстағы телімнің өндірістік-шаруашылық қызметіне басшылықты ету		

Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құрылыс телімінде құрылыс өндірісін дайындау 2. Құрылыс телімінде құрылыс өндірісін жедел басқару 3. Құрылыс телімінде өндірістік-шаруашылық қызметтердің тиімділігін арттыру іс-шараларын әзірлеу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Құрылыс телімінде құрылыс өндірісін дайындау	Дағды 1: Құрылыс телімінде құрылыс өндірісін дайындауды қамтамасыз ету	Машықтар: 1. Құрылыс телімі бойынша жобалық құжаттамаға немесе жобаның ақпараттық моделіне (PIM) кіріс бақылауды ұйымдастыру, күрделі құрылыс нысандары бойынша жобалық құжаттамаға немесе жобаның ақпараттық моделіне (PIM) кіріс бақылауды ұйымдастыру. 2. Құрылыс телімінде құрылыс жұмыстарын жүргізу үшін қажетті рұқсат пен рұқсатнамаларды ресімдеу. 3. Жобалау құжаттамасын немесе жобаның ақпараттық моделін (PIM) пайдалана отырып, құрылыс телімінің дайындығы мен жабдықтарын жоспарлауды және орындауды бақылауды жүзеге асыру. 4. Еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау талаптарына сәйкес құрылыс телімінде құрылыс өндірісін жоспарлауды жүзеге асыру. 5. Жобалау құжаттамасын немесе жобаның ақпараттық моделін (PIM) пайдалана отырып, құрылыс телімінде қызметкерлердің еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау талаптарын нұсқамалау және сақтау жөніндегі іс-шаралардың жүргізілуін бақылауды жүзеге асыру. 6. Жобалау құжаттамасын немесе жобаның ақпараттық моделін (PIM) пайдаланып, Жалпы деректер ортасына тиісті ақпаратты енгізе отырып, еңбек жағдайларына арнайы бағалау жүргізу үшін өндірістік аумақтарды, жұмыс телімдерін және жұмыс орындарын дайындауды жоспарлау мен бақылауды жүзеге асыру.
		Білімдер: 1. Телімнің өндірістік-шаруашылық қызметіне қатысты Қазақстан Республикасының заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілерін, әдістемелік және басқа да материалдарды білу. 2. Құрылыс телімі бойынша жобалық құжаттаманы білу. 3. Құрылыс телімінің техникалық даму перспективасын білу. 4. Өндіріс технологиясын, телімнің жабдықтарын және оны техникалық пайдалану ережелерін білу. 5. BIM (Building Information Modeling) әдіснамасының негіздерін білу: халықаралық стандарттар және озық тәжірибе. 6. ҚНАМТ білуі (ҚР BIM аналогы): ҚР нормативтік-техникалық құжаттары (ҚР НҚА - нормативтік-құқықтық актісі; ҚР ЕЖ - ережелер жинағы; ҚР СТ - стандарттар). 7. ҚНАМТ бойынша ұйым стандартын білу. 8. ҚР құрылысындағы жіктеу және кодтау жүйесінің негіздерін білу (ТҚНАМТ (BIM) бағытталған жіктеуіш).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Дағды 2: Құрылыс телімінде құрылыс өндірісін материалдық-техникалық қамтамасыз ету	Машықтар: 1. Құрылыс телімінде құрылыс өндірісінің материалдық-техникалық ресурстарға қажеттілігін, оның ішінде жобаның ақпараттық моделін (PIM) талдау негізінде анықтау (қажет болған жағдайда). 2. Жобаның ақпараттық моделіне (PIM) және Жалпы деректер ортасына тиісті ақпаратты енгізе отырып, құрылыс телімінде (күрделі құрылыс нысандарында және жұмыстар жүргізудің жекелеген телімдерінде) материалдық-техникалық ресурстардың бөлінуін, сақталуын және жұмсалуды бақылауды және жеткізуді жиынтық жоспарлауды жүзеге асыру. 3. Құрылыс өндірісін жүзеге асыру үшін талап етілетін құрылыс техникасының, машиналар мен тетіктердің тізбесін, оның ішінде жобаның ақпараттық моделін (PIM) талдау негізінде анықтау (қажет болған жағдайда). 4. Құрылыс телімінде (күрделі құрылыс нысандарында және жұмыс өндірісінің жекелеген телімдерінде) құрылыс техникасын, машиналар мен механизмдерді жеткізуді, пайдалануды, қызмет көрсетуді және жөндеуді жиынтық жоспарлауды, оның ішінде жобаның ақпараттық моделін (PIM) талдау негізінде (қажет болған жағдайда) жүзеге асыру. 5. Сыртқы инженерлік желілер (су, электр энергиясы, жылу) арқылы жеткізілетін ресурстарға, оның ішінде жобаның ақпараттық моделін (PIM) талдау негізінде құрылыс өндірісінің қажеттілігін анықтау (қажет болған жағдайда). 6. Құрылыс телімінде (күрделі құрылыс нысандарында және жұмыс өндірісінің жекелеген телімдерінде) сыртқы инженерлік желілер арқылы жеткізілетін ресурстардың бөлінуін және жұмсалуды бақылауды, оның ішінде жобаның ақпараттық моделін (PIM) талдау негізінде (қажет болған жағдайда) жеткізуді жиынтық жоспарлауды жүзеге асыру және бақылау. 7. Сыртқы инженерлік желілер арқылы жеткізілетін материалдық-техникалық ресурстардың, құрылыс техникасының, машиналар мен механизмдердің, ресурстардың сапасы мен көлемін (санын), оның ішінде жобаның ақпараттық моделін (PIM) пайдалана отырып (қажет болған жағдайда), кіріс бақылауды жүзеге асыру. 8. Құрылыс өндірісін материалдық-техникалық қамтамасыз етуге, оның ішінде жобаның өзектілендірілген ақпараттық моделін (PIM) талдау негізінде қаражаттың жұмсалуды бақылауды жүзеге асыру (қажет болған жағдайда).	Білімдер: 1. Құрылыс телімінде құрылыс өндірісінің материалдық-техникалық ресурстарға қажеттілігін білу. 2. Құрылыс өндірісін жүзеге асыру үшін талап етілетін құрылыс техникасының, машиналар мен механизмдердің тізбесін білу. 3. Құрылыс өндірісін материалдық-техникалық қамтамасыз етуге қаражаттың жұмсалуды бақылауды орындау. 4. ҚНАМТ білуі (ҚР BIM аналогы): ҚР нормативтік-техникалық құжаттары (ҚР НҚА - нормативтік-құқықтық актісі; ҚР ЕЖ - ережелер жинағы; ҚР СТ - стандарттар). 5. ҚНАМТ бойынша ұйым стандартын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Құрылыс телімінде құрылыс		

өндірісін жедел басқару	Дағды 1: Құрылыс телімінде құрылыс өндірісін жедел басқаруды жүзеге асыру	Машықтар: 1. Күрделі құрылыс нысандарын салу, қайта салу, күрделі жөндеу барысында құрылыс бақылауын үйлестіру, ұйымдастыру және жүргізуді жедел жоспарлауды жүзеге асыру (қажет болған жағдайда). 2. Жалпы деректер ортасын қолдана отырып, құрылыс теліміндегі құрылыс өндірісі үдерістерін үйлестіру (қажет болған жағдайда). 3. Құрылыс теліміндегі құрылыс жұмыстары нәтижелерінің ақауларын түзетуге бағытталған жедел шараларды әзірлеуді, жоспарлауды және бақылауды жүзеге асыру, оның ішінде жобаның (PIM) ақпараттық моделін (қажет болған жағдайда) қолдану. 4. Жалпы деректер ортасына тиісті ақпаратты бере отырып, құрылыс телімінің өндірістік қызметі бойынша ағымдағы және атқару құжаттамасын жүргізу.
		Білімдер: 1. Техникалық-экономикалық және ағымдағы өндірістік жоспарлаудың тәртібі мен әдістерін білу. 2. Цехтың (телімнің) өндірістік-шаруашылық қызметінің нысандары мен әдістерін білу. 3. Еңбекақы төлеу бойынша қолданыстағы ережелерді және материалдық ынталандыру нысандарын білу. 4. қнамт білуі (ҚР BIM аналогы): ҚР нормативтік-техникалық құжаттары (ҚР НҚА - нормативтік-құқықтық актісі; ҚР ЕЖ - ережелер жинағы; ҚР СТ - стандарттар). 5. ҚНАМТ бойынша ұйым стандартын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Құрылыс теліміндегі құрылыс жұмыстарының орындалған түрлері мен кезеңдерінің нәтижелерін қабылдау және сапасын бақылауды жүзеге асыру	Машықтар: 1. Жобаның ақпараттық моделін (PIM) қолдана отырып, құрылыс бақылау жұмыстары мен іс-шараларының орындалуын жоспарлау мен бақылауды жүзеге асыру (қажет болған жағдайда). 2. Нормативтік техникалық, технологиялық және жобалық құжаттама талаптарынан, оның ішінде жобаның ақпараттық моделін (PIM) (қажет болған жағдайда) қолдана отырып, құрылыс жұмыстары нәтижелерінің ауытқуының туындау себептерінің алдын алуға және жоюға бағытталған шараларды әзірлеуді, жоспарлауды және орындалуын бақылауды жүзеге асыру. 3. Күрделі құрылыс нысандарын, күрделі құрылыс нысандарының элементтерін, құрылымдары мен бөліктерін, инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілерін, телімдерді салу, қайта салу, күрделі жөндеу бойынша жұмыстардың аяқталған түрлері мен жекелеген кезеңдерін, оның ішінде жобаның ақпараттық моделін (PIM) немесе тиісті құжаттарға қол қою құқығымен активтің ақпараттық моделін (AIM) қолдана отырып, қабылдауды жүзеге асыру. 4. Жалпы деректер ортасын қолдана отырып, орындалған құрылыс жұмыстарының түрлері мен кезеңдері бойынша белгіленген есептілікті жүргізу.

		Білімдер: 1. Құрылыс бақылау жұмыстары мен шараларының орындалуын жоспарлау және бақылау әдістерін білу. 2. Күрделі құрылыс нысандарын салу, қайта салу, күрделі жөндеу бойынша жұмыстардың аяқталған түрлері мен жекелеген кезеңдерін қабылдау тәсілдерін білу. 3. Құрылыс жұмыстарының орындалған түрлері мен кезеңдері бойынша белгіленген есептілікті жүргізу. 4. ҚНАМТ білуі (ҚР BIM аналогы): ҚР нормативтік-техникалық құжаттары (ҚР НҚА - нормативтік-құқықтық актісі; ҚР ЕЖ - ережелер жинағы; ҚР СТ - стандарттар). 5. ҚНАМТ бойынша ұйым стандартын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Тапсырыс берушіге құрылыс жұмыстарының нәтижелерін тапсыруды жүзеге асыру.	Машықтар: 1. Тапсырыс берушіге құрылыс жұмыстарының нәтижелерін (аяқталған күрделі құрылыс нысандары, жұмыс кезеңдері (кешендері), аяқталмаған күрделі құрылыс нысандарын консервациялау), оның ішінде жобаның ақпараттық моделін (PIM) қолдана отырып тапсыруды дайындау бойынша жұмыстар мен іс-шаралардың орындалуын жоспарлау мен бақылауды жүзеге асыру. 2. Қабылдау комиссияларына беруге жататын атқарушылық-техникалық құжаттаманы дайындау, сондай-ақ жобаның (PIM) ақпараттық моделін өзектендіру (қажет болған жағдайда). 3. Құрылыс жұмыстарының нәтижелерін қабылдау комиссияларына ұсыну. 4. Күрделі құрылыс нысанын қабылдау актілеріне қол қою. 5. Салынған, қайта салынған күрделі құрылыс нысанының техникалық регламенттер талаптарына сәйкестігін растайтын құжатқа қол қою. 6. Салынған, қайта салынған күрделі құрылыс нысаны параметрлерінің жобалық құжаттамаға, оның ішінде энергетикалық тиімділік талаптарына және күрделі құрылыс нысанын пайдаланылатын энергетикалық ресурстарды есепке алу аспаптарымен жарақтандыру талаптарына сәйкестігін растайтын құжатқа қол қою. 7. Салынған, қайта салынған күрделі құрылыс нысанын инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілеріне қосудың (технологиялық қосудың) техникалық шарттарға сәйкестігін растайтын құжатқа қол қою (болған жағдайда). Білімдер: 1. Қабылдау комиссияларына беруге жататын атқарушылық-техникалық құжаттаманы дайындауды білу. 2. Күрделі құрылыс нысанын қабылдау актісін жасау. 3. Салынған, қайта салынған күрделі құрылыс нысанының техникалық регламенттер талаптарына сәйкестігін растайтын құжатты жасау. 4. Салынған, қайта салынған күрделі құрылыс нысанын инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілеріне қосудың (технологиялық қосудың) техникалық шарттарына сәйкестігін растайтын құжатты жасау. 5. ҚНАМТ білуі (ҚР BIM аналогы): ҚР нормативтік-техникалық құжаттары (ҚР НҚА - нормативтік-құқықтық актісі; ҚР ЕЖ - ережелер жинағы; ҚР СТ - стандарттар). 6. ҚНАМТ бойынша ұйым стандартын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Еңбек функциясы 3: Құрылыс телімінде өндірістік-шаруашылық қызметтердің тиімділігін арттыру іс-шараларын әзірлеу	Дағды 1: Құрылыс телімінде өндірістік-шаруашылық қызметтердің тиімділігін арттыру іс-шараларын әзірлеу функциясын орындау	Машықтар: 1. Құрылыс өндірісінің негізгі резервтерін анықтау, ҚНАМТ қолдану мүмкіндіктерін ескере отырып, құрылыс телімінде өндірістік-шаруашылық қызметтің тиімділігін және еңбек өнімділігін арттыру іс-шараларының орындалуын жоспарлау мен бақылауды жүзеге асыру. 2. Құрылыс телімінде өндірістік-шаруашылық қызметтің тиімділігін арттыруды қамтамасыз ететін құрылыс өндірісінің жаңа технологияларын енгізу бойынша жұмыстар мен іс-шаралардың орындалуын жоспарлау мен бақылауды жүзеге асыру; 3. Құрылыс теліміндегі өндірістік-шаруашылық қызметтің тиімділігін арттыруға бағытталған жұмыстар мен іс-шаралардың нәтижелеріне бағалау жүргізу. Білімдер: 1. Құрылыс өндірісінің негізгі резервтерін білу. 2. Құрылыс өндірісінің жаңа технологияларын енгізу бойынша жұмыстар мен іс-шаралардың орындалуын жоспарлау және бақылау әдістерін білу, 3. Құрылыс теліміндегі өндірістік-шаруашылық қызметтің тиімділігін арттыруға бағытталған жұмыстар мен іс-шаралардың нәтижелерін бағалау әдістерін білу. 4. ҚНАМТ білуі (ҚР BIM аналогы): ҚР нормативтік-техникалық құжаттары (ҚР НҚА - нормативтік-құқықтық актісі; ҚР ЕЖ - ережелер жинағы; ҚР СТ - стандарттар).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Құрылыс теліміне сапа менеджменті жүйесін енгізуді жүзеге асыру	Машықтар: 1. Құрылыс өндірісінің сапа менеджменті жүйесін енгізу бойынша жұмыстар мен іс-шаралардың орындалуын жоспарлау мен бақылауды жүзеге асыру. 2. Құрылыс өндірісінің сапа менеджменті жүйесін енгізу тиімділігіне талдау және бағалау жүргізу. 3. Сапа менеджменті жүйесінің талаптары мен ұсынымдары негізінде құрылыс өндірісін оңтайландыруды жүзеге асыру. 4. Құрылыс өндірісінің сапа менеджменті жүйесін енгізу және жетілдіру. Білімдер: 1. Құрылыс өндірісінің сапа менеджменті жүйесін білу. 2. Сапа менеджменті жүйесінің талаптары мен ұсынымдары негізінде құрылыс өндірісін оңтайландыру әдістерін білу. 3. Құрылыс өндірісінің сапа менеджменті жүйесін жетілдіру тәсілдерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Құрылыс телімінің қызметкерлеріне басшылық ету	Машықтар: 1. Құрылыс телімінде құрылыс өндірісінің еңбек ресурстарына, оның ішінде жобаның ақпараттық моделін (PIM) қолдана отырып, қажеттілігін айқындау (қажет болған жағдайда). 2. Құрылыс телімінде (күрделі құрылыс нысандарында және жұмыс өндірісінің жекелеген телімдерінде) қызметкерлерді орналастыру. 3. Өндірістік телімдер қызметкерлерінің өз функционалдық (лауазымдық) міндеттерін орындауына жедел басшылық жасау және орындалуын бақылауды жүзеге асыру.

		Білімдер:	
		1. Қазақстан Республикасының Еңбек туралы заңнама негіздерін білу. 2. Экономика, еңбекті ұйымдастыру, өндіріс және басқару негіздерін білу. 3. ҚНАМТ білуі (ҚР ВІМ аналогы): ҚР нормативтік-техникалық құжаттары (ҚР НҚА - нормативтік-құқықтық актісі; ҚР ЕЖ - ережелер жинағы; ҚР СТ - стандарттар). 4. ҚНАМТ бойынша ұйым стандартын білу. 5. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау ережелерін, өндірістік санитарияны, өрт қауіпсіздігі талаптарын білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Ерекше өндірістік тапсырмаларды шешу қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Төлім шебері	
19. Кәсіптің карточкасы «Бөлім бастығы (құрылыста)»:			
Топтың коды:	1323-0		
Қызмет атауының коды:	1323-0-022		
Кәсіптің атауы:	Бөлім бастығы (құрылыста)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау Министрінің 2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м бұйрығымен бекітілген БА. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2012 жылғы 25 маусымда № 7755 тіркелген. Өндіріс бөлімінің бастығы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1323-0-024 Төлім бастығы (құрылыстағы)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өндіріс үдерістері мен технологияларын әзірлеу және ұйымдастыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құрылыс барысын жедел реттеу бойынша жұмысқа басшылық жасау. 2. Жұмыс өндірісінің күнтізбелік жоспарларын орындау бойынша кәсіпорын бөлімшелерін үйлестіру 3. Өндірістегі техникалық жаңалықтарды, озық тәжірибені игеру жөніндегі жұмысқа басшылық ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Құрылыс барысын жедел реттеу бойынша жұмысқа басшылық жасау.			

Дағды 1: -	Машықтар: 1. Кәсіпорын басшылығының қызметіне қатысты шешімдерінің жобаларымен танысу. 2. Есептеу техникасы, коммуникация және байланыс құралдарын пайдалана отырып, өндіріс барысын жедел реттеу. 3. Өндіріс жоспары мен жеткізу шарттарына сәйкес өнімді уақтылы шығаруды қамтамасыз ету. 4. Өндірістің оңтайлы режимдерін әзірлеу. 5. Жабдықтарды орналастыру, техникалық жабдықтау және жұмыс орындарын ұйымдастыру жоспарларын жасау. 6. Кәсіпорын және оның бөлімшелері бойынша өндірістік бағдарламаларды және өнім шығарудың күнтізбелік кестелерін әзірлеуге басшылық ету. 7. Жедел-өндірістік жоспарлау үшін нормативтерді әзірлеу және енгізу. Білімдер: 1. Өндірісті жедел басқару және өндірістік жоспарлау мәселелері бойынша заңнамалық және нормативтік құқықтық актілерді, әдістемелік материалдарды білу. 2. Кәсіпорынның даму перспективасын білу. 3. Кәсіпорынның өндіріс қуатын және оның өндірістік базасын білу. 4. Кәсіпорын бөлімшелерінің мамандануын және олардың арасындағы өндірістік байланыстарды білу. 5. Машиналардың, механизмдердің және жабдықтардың өндірістік қуатын, пайдалану сипаттамаларын білу. 6. Өндірістік бағдарламаларды әзірлеу тәртібін және өнімді шығарудың (қызмет көрсету) күнтізбелік кестесін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Өндіріс барысын жедел бақылауды ұйымдастыру	Машықтар: 1. Өндіріс барысына жедел бақылау жүргізу. 2. Өндірісті техникалық құжаттамамен, жабдықтармен, құрал-саймандармен, материалдармен, жиынтықтаушы бұйымдармен, көлікпен, көтергіш-көлік машиналарымен, тиеу-түсіру құралдарымен қамтамасыз ету. 3. Бұйымдардың жаңа түрлерін өндіруді дайындауды жүзеге асыру. 4. Өнімнің саны мен номенклатурасы бойынша дайын өнімді шығарудың тәуліктік тапсырмаларын орындау, өндіріс барысын жедел есепке алуды жүргізу. 5. Аяқталмаған өндірістің жай-күйі мен жинақтылығына, қоймаларда және жұмыс орындарында белгіленген босалқы нормаларының сақталуына бақылау жүргізу 6. Көлік құралдарын, көтергіш-көлік машиналарын пайдаланудың ұтымдылығын және тиеу-түсіру жұмыстарының уақтылы орындалуын бақылау.

		Білімдер: 1. Шығарылатын өнімнің номенклатурасын, орындалатын жұмыстардың (қызметтердің) түрлерін білу. 2. Өндіріс технологиясының негіздерін білу. 3. Кәсіпорында өндірістік жоспарлауды ұйымдастыруды білу. 4. Өндіріс барысын жедел есепке алуды ұйымдастыруды білу. 5. Машиналарды, механизмдер мен жабдықтарды техникалық пайдалану ережелерін білу. 6. Көтергіш-көлік машиналары мен механизмдерін пайдалану кезіндегі қауіпсіздік қағидаларын, өрт қауіпсіздігі қағидаларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Жұмыс өндірісінің күнтізбелік жоспарларын орындау бойынша кәсіпорын бөлімшелерін үйлестіру	Дағды 1: Жұмыс өндірісінің күнтізбелік жоспарларын орындау бойынша кәсіпорын бөлімшелерін үйлестіруді орындау	Машықтар: 1. Кәсіпорын бөлімшелерін үйлестіру, жұмыс өндірісінің күнтізбелік жоспарларын орындау ырғақтылығын қамтамасыз ету бойынша шаралар қабылдау. 2. Өндірістік үдеріс барысының бұзылуының алдын алу және жою бойынша жұмыстарды жүргізу. 3. Кооперация және цехаралық қызметтер бойынша тапсырыстарды уақытылы рәсімдеуді, есепке алуды және орындауды реттеуді қамтамасыз ету. 4. Кәсіпорын бөлімшелерінің өзара талаптары мен шағымдарының орындалуын бақылау. 5. Қуаттылықтың, жабдықтар мен өндірістік алаңдардың неғұрлым толық және біркелкі жүктелу мүмкіндіктерін анықтау мақсатында өткен жоспарлы кезеңдегі қызмет нәтижелерін талдау. 6. Аспаптарға, арнайы киімдерге және басқа да материалдарға өтінім жасау. Білімдер: 1. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін білу. 2. Еңбек заңнамасының негіздерін білу. 3. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелері мен нормаларын білу. 4. Кешенді регламенттелген қызмет көрсету жүйесін енгізуді білу. 5. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Өндірістегі техникалық жаңалықтарды, озық тәжірибені игеру жөніндегі жұмысқа басшылық ету.	Дағды 1: Өндірістегі техникалық жаңалықтарды, озық тәжірибені игеру бойынша жұмысты ұйымдастыру.	Машықтар: 1. Құрылыс өндірісінің озық технологиялары бойынша семинарлар ұйымдастыру. 2. Жұмысшылардың біліктілігін арттыруды ұйымдастыру. 3. Ұжымда тәрбие жұмысын жүргізу. 4. Техникалық жаңалықтарды анықтау және игеру бойынша жұмыстарды жүргізу. 5. Ғылыми жаңалықтар мен өнертабыстарды, озық тәжірибені анықтау бойынша жұмыстарды жүргізу. 6. Технологияны жақсарту, өндірісті ұйымдастыру және еңбек өнімділігін арттыру бойынша жұмыстарды жүргізу.

		Білімдер:	
		1. Өндіріс технологиясын білу. 2. Құрылыс өндірісін жүргізудің инновациялық әдістерін білу. 3. Үдерістер мен технологияларды моделдеу жөніндегі бағдарламалық құралдарды білу. 4. Заманауи есептеу техникасы, коммуникациялар және байланыс құралдарын енгізуді білу. 5. Құрылыстағы инновациялық материалдарды білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Ерекше өндірістік тапсырмаларды шешу қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Сапа жөніндегі инженер	
20. Кәсіптің карточкасы «Көліктік объектілердің құрылысы жөніндегі инженерлер»:			
Топтың коды:	2142-3		
Қызмет атауының коды:	2142-3		
Кәсіптің атауы:	Көліктік объектілердің құрылысы жөніндегі инженерлер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау Министрінің 2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м бұйрығымен бекітілген БА. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2012 жылғы 25 маусымда № 7755 тіркелген. Көлік нысандарының құрылысы жөніндегі инженер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Сәулет және құрылыс	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2142-3-004 Түнелдер құрылысы жөніндегі иеженер 2142-3-005 Көпір құрылысы-инженері		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көпірлер мен түнелдерді іздестіру, жобалау, салу, пайдалану, ағымдағы күтіп ұстау, зерттеу, жөндеу және қайта салу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көпірлерді, көлік түнелдері салу, жөндеу, қайта салу және пайдалану бойынша жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу. 2. Көпірлерді, көлік түнелдерін және метрополитендерді салудың, жөндеудің, қайта салудың және пайдаланудың технологиялық үдерістерін әзірлеу 3. Көпірлер мен түнелдерді салу, қайта салу, пайдалану және ағымдағы күтіп-ұстау кезінде жол қозғалысы қауіпсіздігін, құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізуді, экологиялық және өнеркәсіптік қауіпсіздік нормаларын қамтамасыз ету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Көпірлерді, көлік түнелдері салу, жөндеу, қайта салу			

және пайдалану бойынша жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу.	Дағды 1: Көпірлерді, көлік түнелдерін салу, жөндеу, қайта салу және пайдаланудың жобалау-технологиялық шешімдерін талдау және негіздеу	Машықтар: 1. Көпірлерді, көлік түнелдерін жөндеу, қайта салу және пайдалану құрылысының технологиялық үдерістерін жобалауды жүзеге асыру. 2. Прогрессивті технологиялар мен әдістерді, құрылымдық шешімдерді енгізу туралы мәселелерді шешу 3. Көпірлерді, көлік түнелдерін жөндеу, қайта салу және пайдалану бойынша инженерлік-технологиялық шешімдерді негіздеу. 4. Көпір және түнел құрылымдарының, көпір өткелінің басқа да инженерлік құрылыстарының және түнел қиылыстарының көтергіш элементтерін есептеу және құрастыру әдістерін меңгеру. 5. Есептеу және математикалық қамтамасыз етудің заманауи әдістерін пайдалана отырып, көлік құрылыстарының статикалық және динамикалық есептеулерін орындау. 6. Пайдаланылатын көпір құрылыстарының жүк көтергіштігі мен сенімділігін анықтау және оларды одан әрі пайдалану үшін күшейту бойынша есептерді орындау. Білімдер: 1. Көпірлер мен көлік түнелдерін жобалау, жөндеу, қайта салу және пайдалану сатысын білу. 2. Жобалау-технологиялық шешімдерді бағалау және техникалық-экономикалық талдауды білу. 3. Көпірлердің, көлік түнелдерінің көтергіш құрылымдарын есептеу және құрастырудың заманауи әдістерін білу. 4. Пайдаланылатын көпір құрылыстарының жүк көтергіштігі мен сенімділігін анықтау және оларды жөндеу және күшейту әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Көпірлерді, көлік түнелдерін және метрополитендерді салудың, жөндеудің, қайта салудың және пайдаланудың технологиялық үдерістерін әзірлеу	Дағды 1: Көпірлерді, көлік түнелдерін және метрополитендерді салудың, жөндеудің, қайта салудың және пайдаланудың технологиялық үдерістерін әзірлеу функцияларын атқару	Машықтар: 1. Өндіріс жобасында қабылданған технологиялық сұлбаға сәйкес пайдаланылатын көпір құрылысын жаңадан салу, қайта салу немесе күрделі жөндеу бойынша жұмыстарды орындауды ұйымдастыру. 2. Көпірлердің, түнелдер мен басқа да жасанды құрылыстардың құрылыс және жөндеу жұмыстарының сапасын және технологиялық үдерістердің барысын жоспарлау, жүргізу және бақылау. 3. Құрылыс нысанында пайдаланылатын материалдар мен құрылымдардың сапасын бақылауды жүзеге асыру. 4. Көпірлер мен түнелдерді салудың технологиялық үдерістері үшін машиналар мен механизмдерді таңдау бойынша техникалық шешімдерді негіздеу. 5. Көлік құрылысы нысанын салу жөніндегі құрылыс жұмыстарының қоршаған ортаға әсерін бағалау және көлік нысаны құрылысы ауданында экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ететін іс-шараларды әзірлеу.

		Білімдер: 1. Көпірлер мен түнелдер құрылысын (ҚҰЖ) және құрылыс жұмыстарын (ЖЖЖ) жүргізуді ұйымдастыру жобаларын әзірлеуді білу. 2. Көпірлер, түнелдер және басқа да жасанды құрылыстар құрылысының барысын тұрақты техникалық қадағалауды ұйымдастыру және жүзеге асыру. 3. Заманауи машиналарды, механизмдерді, жабдықтарды таңдау және оларды әзірленген технологиялық сұлбаларда тиімді пайдалану. 4. Нысандарға келіп түсетін құрылыс материалдары мен бұйымдарының сапасын бақылау, технологиялық операциялардың сақталуын бақылауды жүзеге асыру; 5. Жұмыстарды жүргізу кезінде нормативтік құжаттардың сақталуы іс-шараларын жүзеге асыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Көпірлер мен түнелдерді салу, қайта салу, пайдалану және ағымдағы күтіп-ұстау кезінде жол қозғалысы қауіпсіздігін, құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізуді, экологиялық және өнеркәсіптік қауіпсіздік нормаларын қамтамасыз ету	Дағды 1: Жол қозғалысының қауіпсіздігі, қоршаған ортаны экологиялық қорғау, қауіпсіздік техникасы ережелерінің, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі және еңбекті қорғау нормалары талаптарын ескере отырып, жобалық шешімдерді талдау және бағалау	Машықтар:
		1. Көпірлер мен түнелдерді салу, пайдалану, техникалық қызмет көрсету және жөндеу кезінде қозғалыс қауіпсіздігін сақтау жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүзеге асыру. 2. Әзірленетін жобалардың техникалық құжаттамасының стандарттарға, техникалық шарттарға және басқа да нормативтік құжаттарға сәйкестігін бақылау. 3. Көпірлерді, түнелдерді салу, қайта салу және жөндеу кезінде экологиялық талаптарды сақтау мақсатында құрылыс жұмыстарының, қолданылатын материалдар мен жабдықтардың қоршаған ортаға әсерін бағалау. 4. Салынып жатқан нысандарды пайдалану қауіпсіздігіне табиғи және техногендік факторлардың әсерін болжау және бағалау; 5. Көпірлерді, түнелдер мен басқа да жасанды құрылыстарды салу жөніндегі жұмыстардың барлық кезеңдерінде және тұрақты пайдалану кезеңінде көлік құрылысының жұмысшылары мен қызметшілерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету.
		Білімдер: 1. Көпірлерді, түнелдер мен басқа да жасанды құрылыстарды салу, жөндеу және қайта жаңарту бойынша қолданыстағы нормативтік құжаттардың, техникалық регламенттердің сақталуын бақылау. 2. Көпірлер мен түнелдерді салу, жөндеу және қайта салу жұмыстарының сапасын бақылау. 3. Теміржол және жасанды құрылыстарды салу, қайта салу, пайдалану және ағымдағы күтіп ұстау кезінде экологиялық және өнеркәсіптік қауіпсіздік нормаларын қамтамасыз ету бойынша іс-шараларды жүргізу. 4. Өндірістік жарақаттану мен кәсіптік сырқаттардың алдын алу бойынша іс-шараларды жүргізу. 5. Жол қозғалысы ережелерінің негізгі қағидаларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік Ерекше өндірістік тапсырмаларды шешу қабілеті.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

21. Мемлекеттік органның атауы:

22. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

«Шаңырақ» Тұрғын үй саласындағы сервис және энергия сервистік басқару субъектілерінің қауымдастығы» ЖКЗТБ

Жоба жетекшісі:

С.А.Махамбетов

E-mail: aralbay@inbox.ru

Телефон нөмірі: +7 (775) 000 13 66

«Қазақстан жол ғылыми-зерттеу институты» АҚ

Орындаушылар:

Айдарбеков Есенбек Кыдиралиевич, +7 (777) 251 99 77, aydarbekov_kazdornii@mail.ru,

23. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

24. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -

25. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

26. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: версия 2, 2022 ж.

27. Болжалды қайта қарау күні: 31.12.2025 ж.